

YELOD TELDEGFOLID

NÜM 7

YULUL 2014

(Pads 49 jü 56)

O Volapükafleens valöpo!

Ekö fotografot dö kolköm cifalas büik ed anuik.
Reidolsös yegedi fa cifal anuik su zänapads.

Cifal yelas pasetik (nedeto) e cifal yelas okömöl

VII:50:2014

LÄLID IN STUNALÄN
(Fa Lewis Carroll)

KAPIT DEGBALID (DIL KILID)

KIM ETIFOM-LI TOEDIS?

Hätel älülogedom lü Mäzulaliev, kel isökon omi ini cödöp, brad len brad ko Liron. "Tü del degfolid mätzula, *cedob*," äsagom.

"Del deglulid," äsagon Mäzulaliev.

"Del degmälid," äläükon Liron.

"Penolsöd etosi," äsagom Körareg yulanefe, e yulanef lanäliko äpenon dätis at kil su sletots; poso äsaedons onis, fino efeajafons valodi ad jilids e pänids.

"Deükolöd häti!" Reg äsagom hätele.

"Hät no leduton obe," äsagom hätel.

"*Petiföl!*" ävokädom Reg, ed eflekom oki lü yulanef, kel sunädo edunon noeti jenöfa.

"Kipob onis ad selön," äplänom hätel. "Hät nonik leduton obe. Binob hätel."

Nu Köradaim ilenükof lünäti, ed äprimof ad lülogetön lü hätel, kel äpaelikom ed ämuifikom.

VII:51:2014

"Temunolöd!" äsagom Reg ome, "e no plafolöd, voto odeidacödetob oli is."

Vöds at lölöfiko no äkuradükons temunani, ed äprimom ad stanön balido su fut detik, poso su fut nedetik, lülogedöl ai lü Köradaim. Igo äbeitom balati gretik se tiedabovül plas se bod peböröl.

Ebo anu Lälid äsenof dranädi bisarik, kel äbluvükon ofi mödo, jüs edasevof kodi atosä: äprimof ad glofön dönu, e balido, isludof ad lüvön cödöpi; ab pos tikäd mödikum, isludof ad blibön us, bisä spad saidik äreton ad kipädön ofi.

"No pedolös obi soiko," äsagon Liron, kel äseadon nilü of. "Töbo kanob natemön."

"Jenöfo ob no kanob," äsagof Lälid go mükiko, "bi glofob."

"No dalol glofön is," äsagon Liron.

"No spikolös nesiämi," äsagof Lälid, boldikumo: "sevol, das id ol glofol."

"Si, ab *ob* glofob pö spid dasumovik," äsagon Liron: "e no ma mod et smilöfik." E, vemo todiko, älöükon ed ägolon lü flan votik cödöpa.

KOLKÖM CIFALAS

(fa cifal nulik obas)

Ün mayul läxcifal *Brian R. Bishop* e jimatan omik: *Jean* ätävons me naf su flumed *Rhein* de *Basel* lü *Köln* me naf *Switzerland II*. Soaro e dü del sököl naf ästebon lä jolamöp, dat tävans ökanons lelogön zifi u züamöpi.

Äjolons i lä zif: *Bonn*, kö lödob. Ün soar fridela, dela 23-id mayula, ärajanobs, das ökolkömobas ün göd sököl. Tü göd ot ävegob me saikul ve *Rhein* lü jolamöp nafa. Us hiel *Brian* ya äspetom obi.

Lä gijet nafa ämutob registarön obi as lotan, täno äpladobs obis leni tab smalik in spadül nelaodik plitik, de kel äkanons lelogön joli zifa. Suno i jiel *Jean* äsogof oki lä obs; äbonedobs kafi ed äprimobs ad spikön dö dins e dinäds alsotiks Linglänapüki gebölo. Täno *Brian* ämairölom tanedi gretik ko sümbol Volapüka nuik. Jiel *Jean* äfotografob obis ko on, ed ämekobs fotografotis nog votikis.

Pianiko spikot älüodikon lü dins Volapükik. Pö rajanam kolköma obsik me pot leäktronik älabobs säkädi, das no äsevobs, lä jol kinik flumeda: *Rhein* e len top kinik naf öjolon. *Brian* ägebom vödi: ‘muyön’, du ob ägebob vödi: ‘nakön’. Dü spikot obsik el *Brian* ämäniotom, das voiko flumedanafs no labons nakis, klu vöds fa obs pageböls no iverätöns. Ireidob nuni ela *Brian*, in kel igebom värbi: ‘muyön’, e no isuemob vödi at.

Ituvom eli “muyön = ankri” in “*Vortaro Volapük – Esperanto*” fa hiel *André Cherpillod*. Ye atos binon pöl yofik. Licin vöda at binon el *mouiller* Fransänapükik, kel sinifon dinis difik, as sams: “*mettre en contact avec l’eau*” (kontagükön ko vat) e “*jeter l’ancre*” (nakön). Ma vödabuk fa

VII:53:2014

Arie de Jong vārb: ‘muyōn’ te sinifon, Deutānapūko, *mouillieren* (mūdūkōn konsonati). Āmāniotob atosi as sam sākādas in Volapūk, sevabo, das vōds suvo no pemiedetons kleiliko.

Dub atos āprimobs ad spikōn dō slopanef Volapūka. Ānunodob, das pō *Facebook* in bevüresod grup Volapūkik dabiron, kel labon limanis plu 150, das mōdikans eprimons ad penōn setis Volapūkik, ye suno no plu efovons. Ānotodob niludi, das somans primo lārnons Volapūki me zil, ye sosus kūpālons, das ot no binon so balugik, āsā icedons, lanāl onas finikon. Āsteifūlob ad plānōn, das gramat Volapūka fūmo saidiko balugon, ye das vōdastok kodon sākādis mōdik. *Brian* ālogom dotōlo lū ob, bi atos bo no ābinon utos, kelosi āvilom lilōn.

Vūo jiel *Jean* ilūvof obis demū rajan votik. *Brian* ādugom obi da naf, du āspikobs valemo dō mekavapūks e lōned otas as spoda-medōm bevūnetik. No ai ābinobs leigacediks. *Brian* buūkomōv mekavapūki homogenik leigoās *Esperanto*, du ob lecedobōv pūki lōnedikumi, kel gebon vōdis ya vemo sevādikis, sa gramat balugik leigoās el *Interlingua* (IALA).

Dū spikot lölöfik ai dōnu ātikobs dō hiel *Ralph Midgley* e meritab oma tefū Volapūk. Dū dekyels ōmik ādagetom Volapūkaflenis mōdik dub vobods oma, sevabo, tidodems, vōdabuks, plāns gramatik, tradutods e - pato veūtiko - dub pūb no peropōl gasesdas. *Brian* āsagom: “Tefū Volapūkamuf vo āfeaplodom belis!”, e gidetom.

Nu ya ābinos tim fideda. Ikobobs dū dūps kil, e nu āleditobs de od. *Brian* āgivom obe legivoti: juegabemūl de *Leigh-on-Sea*, kō lōdom. Ābinos kolkōm vemo plitik e nitedik. Danō, o *Brian* e *Jean*!

VII:54:2014

POSBLIBANS (DIL KILID)

(fa hiel Frank Roger)

Ebo ven äkripob ad löikön, nafil ämospidon, e atna äfalob dolo sui bäk.

“Kis ejenon-li? äsäkob posä iplöpob ad kömön ini stad pluuneplu kovenik. Bäköba ädolon, ed äzunob vemo, bi iperob fotografömi oba äsi fotografotis valik stunidabik, kelis imekob.

“Ya enunedob oli, das riskäd gretik ädabinon,” älumumom Lamiral. “No äsötobs blibön us dü tim so lunik.”

“Äbinon-li jak?” äsäkob. “Delfin-li? Jafäb seimik-li, kel ävilon distukön nafil?” Lamiral no ägespikom.

“Ba most-li? Konäds et, tefons-li somikosi? Jafäbs-li, kels tatakons utanis, kels nilikons tuiko lü vilag dis vat? Leigätod topik mosta di Loch Ness, ab bosilo dunikum-li? Sagölöd obe atos. Nedob sevön atos.”

“Ya sevol plu, kas nedol sevön,” ägespikom Lamiral fino. “Ed elogol vali logovik. Neläb kion dö fotograföm olik! Ab dins ekanonsöv binön nog badikums. Fomälölöd, das nafil ezüifalonöv. Anu eseatobsöv in vat.

“Jol no äbinon tu fagik ad svimön usio.”

“Fümo no esavobsöv obis.”

“Most efidonöv-li obis?”

No cogölöd dö atos. Katenölöd, das lifol nog! Neföro gegölölöd usio dönu! E no flagedölöd dönu yufi obik – lindifob dö mon pelöfö!

Äfovob ad säkö, ye no ävilom sagön plu. Din efinon. Too ävilob sevön utosi, kel kuratiko ijenon.

VII:55:2014

Bi bāk oba ādolon vemo, ādesinob balido ad visitōn sanani; poso āvilob vestigōn mosta-konādi at. Maged somik, keli fādo iplakob, ābinon nendoto plu ka miteod. Jenōfo pitatakobs fa on. Atos ābinon fūmo riskād ut, keli Lamiral e pāskarans imāniotoms. Klūlabiko jenot et, bo fa jafāb seimik in top at, pispeton. Āsludob ad tuvedōn atosī.

- - - - -

Sāfredikamū ob, das dol in bāk oba te ābinon muskul tu petenidūkōl. Tōrōp pūlik at len melajol ādalabon sanava-medīs te balugikis, kludo ālābob lābi.

Vestigs oba dō mostakonāds ela Jhelissa Bay pāneletons dub seil lölōfik valikanas tefū sāks obik. Jenōfo nek āvilon gevōn obe kleilūkami seimik dinas at, ud igo māniotūlōn bosili dō ons. Kleiliko ituvob fādo bosī, kel nefōro dalon pamāniot-ōn lo foginans.

Āmutob zepōn jenōfoti, ed ādasevob, das no plu igo ālabob konoti ad nunōn, bi blōfameds valik oba piperons.

Tū del lätikūn visita obik, āgolob lū ‘Mango Café,’ keli ya ivisitob anikna, e keli āplidob boso.

Āseidob obi su lustul len bōtād ed ābonedob viskini gudik. Man len fin votik bōtāda (foginānan ko pron Britānik, tōran ās ob it, niludo). Jenōfo ilogob omi is pō visits būik, ed igo iglidob omi anikna. Ātovom vāri omik, sagōlo:

“Viskin!” Klūlabiko binol man smeiki gudik labōl! Sauni gudik ole!”

“Ed ole!” āgesagob, tovōlo vāri obik leigo.

“Binol man, kel āriskom kūno tāvi lū vilag dis mel, vo-li? Ālielob spikōn dō ol. Leigo dō mijenot ol.”

VII:56:2014

“No äsevob, das valöpo in zifil spikoy dö ob,”
äküpetob.”

“Man, kel äbaicedom ad veigön oli usio, äpökom vemo. Niludob, das ädunom osi ad getön moni. Binom labiälik. Ya älabom fikulis alsotik büo, ab atna din binon mu fefik. No süpädoböv obi, if operom-la diniti lamirala omiki.”

Man älesmilom laodiko, ed äfidrinom viskini omik.

“Niludob, das äkompenom pö duns miniludik alsotik,” äsagob.

“Gidetol.” ägesagom, “ekö demü kod at egivoy ome coganemi et boso lekofik.”

“Kis binon-li so jeikik dö pök oma lätikün, äsä nemol oni? Kis jenöfo ijenon-li us? Vilob vo sevön atos, ab nek vilon spikön obe dö atos.

“Kanob liedo sagön ole nosi. Pardolös obe, begö!”

“Kikodo no-li? No lödol is, vo-li? Binol foginan, leigoäs ob. Kikodo kompenol-li pö pled lödanefa?”

(Finoti konota okanols reidön ün mul okömöl)

REQUIESCAT IN PACE

Tü del 24id prilula, yela 2014 edeadom in Nedän dokan Arie de Jong (son dokana Arie de Jong, kel irevidom Volapüki ela Johann Martin Schleyer) bäldotü lifayelas züldeg.